

ÅRSBERETNING

Regnskapsåret 2024

Lásságámmi

stiftelsen forvalter arven etter Nils-Aslak Valkeapää

**Loddesullot, Máhkarávju
siste juni 1990**

**kjølige
bølger
berg
fuglenes joiker, til fuglene
endeløst hav, i meg, kalde vinder**

**jeg reiser på denne kloden
alene
på egen hånd**

**joikene
de er**

Fra *girdán, seivvodan* (DAT 1999)
Oversatt av Harald Gaski
Prosjektet «Månedens dikt» 2024

Innhold

1. VIRKSOMHETENS ART.....	4
2. FORTSATT DRIFT	4
3. ARBEIDSMILJØ, PERSONALE OG LIKESTILLING	4
3.1 Administrative ressurser	4
4. MILJØRAPPORT.....	5
5. STYRETS VIRKSOMHET.....	5
5.1 Arenautvikling	5
5.2 Formidling.....	7
5.3 Verdiforvaltning.....	9
5.4 Handlingsrom	12
5.5 Økonomi	13
6. ÅRSRESULTAT OG DISPONERING.....	14
7. OPPGAVER OG PLANER FREMOVER	15

Forsideillustrasjon:

*Nama haga / Uten tittel
Nils-Alsak Valkeapää 1975
Foto: Øystein Thorvaldsen*

1. VIRKSOMHETENS ART

Stiftelsen Lásságámmi er en privat, ikke næringsdrivende stiftelse vedtatt opprettet 29. januar 2004. Stiftelsen blei oppretta av Sametinget, Troms fylkeskommune, Universitetet i Tromsø og Storfjord kommune. Hver av stifterne har en representant i styret, og i tillegg har arvingene og Samerådet hver sin styrerepresentant. Stiftelsen har sete i Storfjord kommune.

Hovedmålsetningene kan formuleres slik (utdrag fra vedtektenes § 2):

- Ta hand om og fremme den kulturelle og åndelige arven etter Nils-Aslak Valkeapää.
- Samle hans arbeider og rettighetene til hans verk i Lásságámmi og forvalte arven etter den ånd og filosofi som fremkommer i hans arbeider og utgivelser.
- Arbeide med å fremme Valkeapääs kunst, musikk og forfatterskap, veilede folk som vil bli kjent med eller fordype seg i Valkeapääs kunstnerskap og oppmuntre og hjelpe andre samiske kunstnere.
- Lásságámmi er samisk kulturhistorie og skal være et sted som stimulerer beboerne til fortsatt kunstnerisk utvikling, og til å forstå Valkeapääs livsholdning og univers.

2. FORTSATT DRIFT

Styret legger forutsetninger for fortsatt drift av stiftelsen til grunn ved avleggelsen av årsberetning og årsregnskap.

3. ARBEIDSMILJØ, PERSONALE OG LIKESTILLING

Stiftelsen har i regnskapsåret hatt to ansatte:

- Vaktmester 8 t/mnd
- Boligmedarbeider 8 t/mnd

Ved særskilt behov benyttes boligmedarbeider og vaktmester ut over de 8 timene.

Det er inngått avtale om kjøp av følgende tjenester:

- Storfjord kommune: Sekretariat for stiftelsen (50 % saksbehandling/daglig drift)
- Økonomihuset Storfjord: Regnskapsføring
- KomRev Nord: Revisjon
- Trafikktjenester Nord: Utrykning/vakthold Lásságámmi

Styret består av fire kvinner og to menn, med to kvinner og fire menn som vararepresentanter.

3.1 Administrative ressurser

I slutten av oktober 2023 ble det utlyst 100 % stilling som kulturkonsulent i Storfjord kommune, hvorav 50 % av stillingen skal fungere som sekretariatsleder for Lásságámmi. Stillingen ble besatt 25. april 2024. Fra årsskiftet og frem til 25. april fungerte daværende styreleder Kirsti Lervoll som administrativ ressurs.

4. MILJØRAPPORT

Stiftelsen har 4 styremøter i året. To av de er på Teams for å begrense kjøring. Årsmøtet forgår også på Teams. Det er installert varmepumpe i Lásságámmi.

5. STYRETS VIRKSOMHET

Det er avholdt fire ordinære styremøter. Styret har behandla 33 saker i regnskapsåret. Årsmøtet 10. juni 2024 behandla de ordinære årsmøtesakene iht. vedtektene.

Styrets sammensetning var slik fram til årsmøtet:

Troms og Finnmark fylkeskommune	Kirsti Lervoll (leder)	Marita Takvannsbukt (vara)
UiT Norges arktiske universitet	Lena Aarekol (nestleder)	Torjer Andreas Olsen (vara)
Sametinget	Joar Nango (medlem)	Rawdna Carita Eira (vara)
Storfjord kommune	Inger Heiskel (medlem)	Silja Mattila (vara)
Arvingene	Piia-Susanna Juuso (medlem)	Ánde Somby (vara)
Samerådet	Niko Valkeapää (medlem)	Sámmol Valkeapää (vara)

I 2024 var representantene for Troms fylke, Storfjord kommune og Samerådet på valg for perioden 2024-2028. Kirsti Lervoll tok ikke gjenvalg og Anja Salo kom inn som representant for Troms fylke. Lena Aarekol ble valgt til ny leder, og Anja Salo til nestleder. Vara for Storfjord kommune, Silja Mattila gikk ut og er erstattet med Wiggo Kuivalainen. De resterende representantene stilte til gjenvalg.

Styrets sammensetning etter årsmøtet:

UiT Norges arktiske universitet	Lena Aarekol (leder)	Torjer Andreas Olsen (vara)
Troms og Finnmark fylkeskommune	Anja Salo (nestleder)	Marita Takvannsbukt (vara)
Sametinget	Joar Nango (medlem)	Rawdna Carita Eira (vara)
Storfjord kommune	Inger Heiskel (medlem)	Wiggo Kuivalainen (vara)
Arvingene	Piia-Susanna Juuso (medlem)	Ánde Somby (vara)
Samerådet	Niko Valkeapää (medlem)	Sámmol Valkeapää (vara)

5.1 Arenautvikling

5.1.1 Tildeling av opphold

Opphold i Lásságámmi lyses ut én gang i året, med søknadsfrist 1. september. Til sammen mottok styret 22 søknader i 2024. Til sammenlikning var det 42 søknader i 2023 og 36 søknader i 2022.

Søknadene for opphold i kalenderåret 2025 ble behandlet av styret 26. september.

Styret vedtok følgende søknader i prioritert rekke:

1. Sofia Jannok
2. Silja Somby
3. Lawra W. Somby
4. Chandre I. Szafran

5. Jenni Hakovirta
6. Trine Hansen
7. Emil Ráste Nikolavu Karlsen (var 1. reserve, men fikk tilbud da han var fleksibel på tidsrom)

I tillegg skal Kai Mikkel Balto (årets unge kunstner) ha opphold.

Følgende gis reserveplass, i prioritert rekkefølge:

1. Tuva Johansen
2. Lena Stenberg
3. Konsta Kaikkonen
4. Mary Ailonieida Mari

De søkerne som har blitt innvilget opphold er oppfordret til å lage en enkel presentasjon av seg selv og sitt arbeid. Dette presenteres på stiftelsens nett- og Facebook-side slik at alle beboere til enhver tid er godt presentert for presse og andre interesserte. Beboerne er positive i sin omtale av oppholdet i boligen, eller kommer med konstruktive innspill til enkle forbedringer.

5.1.2 Markering 6. februar og 23. mars 2024

Samenes nasjonaldag ble markert med åpent hus i Lásságámmi. I løpet av dagen var det 25 personer innom. Mange var der i flere timer og fortalte historier om Nils-Aslak Valkeapää. Språksenteret ved Edith Bål var medarrangør, og leder Riitta Leinonen var også innom og snakket om muligheter for samarbeid fremover.

Markering av fødselsdagen 23. mars ble gjennomført i et samarbeid med Adde Zetterquist kunstgalleri hvor det var utstilling, filmvisning og samtale med regissør.

5.1.3 Gjesteprodusent Eirin Hammari

Stiftelsen fikk tildelt 500.000,- av Kulturrådet for gjesteprodusent Eirin Hammari perioden 2023 - 2024. Stiftelsen har fått utvidet perioden for gjesteprodusent etter søknad om dette til ordningen hos Kulturrådet, med begrunnelse langtidssykemelding i perioden.

Gjesteprodusent Eirin Hammari gjennomførte en dagstur til boligen i 2023. Hun har hatt dialogmøter med Riddu Riđđu, Nordnorsk Kunstmuseum, Maddi og Storfjord Språksenter, Scene Nord, Tjallegohati på Svensk side, Samisk Hus i Tromsø, samt flere enkeltaktører.

Gjesteprodusent har deltatt på Kultur Sápmi i Inari i september og gjennomført åpent hus i boligen i februar og juli i 2024. Ambisjonen for å få til et bredere samarbeid rundt «samisk uke» og 6 februar har vært utfordrende å få etablert hos samarbeidspartnere, men med ny sekretariatsleder på plass er mulighetene større for å få dette etablert for fremtiden og dette jobbes videre med.

Gjesteprodusent har også hatt dialog med Galleri Adde Zetterquist i Nordland som åpnet en utstilling med noen av Valkeapääs verker 6. februar 2024. Det ble søkt midler til et arrangement for å markere Nils-Aslak Valkeapääs fødselsdag 23.mars 2024 i samarbeid med galleriet, men dette fikk avslag fra både Sametinget og Bodø 2024. Galleriet markerte likevel fødselsdagen med filmvisning og samtale med filmskaper.

Gjesteprodusent gjennomførte samtale på stiftelsens vegne, med årets unge kunstner på Riddu Riddu i juli, og holdt åpent hus på åpningsdagen til festivalen. I denne forbindelse ble det snakket med festivalen om mulighetene for å gjøre mindre arrangement i boligen i tilknytning til festivalen, noe de er litt åpne for, men også opptatt av å ikke trekke besøkende bort fra festivalområdet. Dette dialogen videreføres.

Hammari retter sitt oppdrag inn mot langsiktige samarbeidsmodeller som lett kan videreføres etter at hennes oppdrag er avsluttet. Det lages et årshjul for planlegging, søknadsarbeid og gjennomføring, samt produksjonsplaner for arrangementer som gjennomføres, og det jobbes for å etablere samarbeider med organisasjoner og aktører som er konkrete.

Dialog med Samisk Hus i Tromsø har også åpnet muligheten for at de kan invitere aktører som er i residens i boligen til å medvirke i arrangement i Tromsø. Denne dialogen tas videre for å se på muligheter sammen.

5.1.4 Omvisninger i boligen

Som et ledd i å oppfylle formålsparagrafens formulering om å arbeide med å fremme Valkeapääs kunst, musikk og forfatterskap og veilede folk som vil bli kjent med eller fordype seg i Valkeapääs kunstnerskap åpner styret for omvisninger i Lásságámmi for grupper som ønsker det.

I 2024 var det tre grupper inntil omvisning:

- En samisk klasse fra Hatteng skole på 9 elever.
- En gruppe på 11 personer med freds- og utviklingsforskere fra flere land (Finland, Australia, Iran, Zimbabwe, India, Italia)
- En delegasjon fra Samerådet på 10 personer.

Vi hadde også åpent hus 10. juni i forbindelse med Riddu Riđđu Festivála. I alt ca. 14 personer inntil. Badstua ble brukt og noen tok seg også en dukkert i sjøen. Noen besøkende sier de er på vei til festivalen og stopper inntil siden informasjonen er delt via festivalen.

Med to åpne dager og tre grupper utenom, var det alt i alt 69 personer som var inntil Lásságámmi i 2024.

Til sammenligning var det fire grupper i 2023 (25 personer), og tre grupper i 2022 (29 personer).

5.2 Formidling

5.2.1 Oversettelser, utgivelser og nytgivelser

For å oppnå flere oversettelser blei prosjektet «Månedens dikt» igangsatt fra og med september 2016. Diktene presenteres på fire språk; samisk originalversjon, norsk, finsk og engelsk. Det er valgt ut tekster fra bøkene *Girddán seivvodan* (Jeg flyr, jeg svever) fra 1999 og *Jus gazzebiehtár bohkošivččii* (Om lappmeisen lo) fra 1996. Disse er ennå ikke oversatt til noe annet språk. Prosjektet er gjennomført fram til og med juli i 2024. Da ønsket Harald Gaski, som har stått for den norske og engelske oversettelsen, å avslutte sitt engasjement. Stiftelsen skal jobbe med å finne en erstatter slik at prosjektet kan gjenopptas.

5.2.2 Permanente utstillingslokaler

Stiftelsen er fortsatt positivt innstilt til å se på muligheter for finansiering til permanent utstilling og magasin i Manndalen. Målet er å skape en utstillingsarena for å presentere multikunstneren Nils - Aslak Valkeapää sitt liv og virke, i samarbeid med utstillingsarena og partner Senter for nordlige folk. Stiftelsen avventer status fra Senter for Nordlige folk angående realisering av utstillingslokaler.

5.2.3 Annet formidlingsarbeid

Det har ikke vært publisert nye fagtekster på stiftelsens hjemmeside i 2024.

Stiftelsen har som mål at nettsida www.lassagammi.no skal inneholde faglige artikler om Nils-Aslak Valkeapää, slik at den kan bli en verdifull kilde for elever, studenter og andre som søker mer kunnskap om multikunstneren og innsikt i hans virke.

De to profilene på Facebook, en for Stiftelsen Lásságámmi som organisasjon og en offisiell artistprofil for Nils-Aslak Valkeapää – Áillohaš brukes som spredningskanaler for nyheter fra egne nettsider, og eksternt innhold som bygger opp under stiftelsens formål.

Stiftelsen opprettet i 2022 en konto på Instagram med navn Lassagammi, som også brukes som spredningskanaler for nyheter fra egne nettsider og eksternt innhold som bygger opp under stiftelsens formål. Instagram-kontoen har nå 1041 følgere, og per 31.12.24 er det lagt ut 71 innlegg.

5.2.4 Rettighetsforvaltning

Et behandlingsutvalg har fullmakt fra styret til å behandle løpende henvendelser om bruk av Nils-Aslak Valkeapääs verker.

I løpet av 2024 er det registrert 22 formelle henvendelser om bruk av verker. Til sammenlikning var det 44 henvendelser i 2023 og 22 henvendelser i 2022. De fleste av disse gjelder gjengivelser av poesi eller kunstverk, men også joik og stiftelsens fotosamling.

Oversikt over henvendelser mottatt i kalenderåret 2024:

Navn	Mottatt	Type forespørsel
Adde Zetterquist Kunstgalleri	2023 Utstilling som åpnet 4.februar	17 verk til utstilling
Jocelyne Fernandez-Vest	17.01.2024	Fotografi + bok
Mirela Lesnesnu	05.02.2024	Joik
Erke Eriksen	08.02.2024	Dikt/ musikk
Amanda Negri – Museu de Art de São Paulo	22.09.2023	Tekst
Katherine Burlingame	21.02.2024	Dikt
Sara Eggen - Norwegian	20.02.2024	Halehelt-bilde
Øyvind Runestad – "Heajastallan"	23.02.2024	Joiker
Rossella Ragazzi	07.03.2024	Fotografi
Fagbokforlaget	18.03.2024	Tekst
Ol Johan Gaup – Sámi Grand Prix 2024	19.03.2024	Joik

Rosella Ragazzi	24.03.2024	Portrett
Per Bjarøy	31.03.2024	CD
Rosella Ragazzi	03.04.2024	Tekst
Torbjørn Øiesvold	10.05.2024	Printe ut bilde
Mousse magazine	13.05.2024	Bilde
Fagbokforlaget	14.06.2024	Tekst
Siv Ellen Kraft	01.08.2024	Bilde
Michael Lundblad	05.08.2024	Dikt
Silje Johnsen	03.09.2024	Musikk
Levi Karvonen	10.10.2024	Opptak
Olof Andersson	19.10.2024	Musikk/ tekst
Mari Valjakka	28.10.2024	Salme/ sangtekst

5.3 Verdiforvaltning

5.3.1 Byggforvaltning

Det ble søkt tilskudd til nødvendig istandsetting og videreutvikling av Lásságámmi som arena og residens på bakgrunn av rapporten «Et levende hus, en rapport om fortiden og mulighetene til Lásságámmi» gjennomført av ETA-Nango i samarbeid med en rekke andre fagpersoner i 2020/2021.

Det ble innvilget tilskudd fra Kulturrådet og Sametinget til prosjektet Boligoppgradering fase 1 som ble påstartet i 2021-2022, hvor oppgraderinger er delvis gjennomført. Det er skiftet vindu og kjøpt nye persienner til joikerommet, kjøpt ny stol til skriverommet, kjøpt foldedører i tre til biblioteket og beiset vegger utvendig, rehabilitert/skiftet verandadekke og utbedret rekkverket utendørs i 2021/2022.

Boligprosjektet fase 1 er innvilget utsatt frist til slutten av året 2024, samtidig som fase 2, for å samkjøre en del av installasjonsarbeidet og dermed spare kostnader og miljøbelastning.

I Boligprosjekt fase 2 har man i 2023 oppgradert stereohylle, designet av Kare Raija Anti, og tilvirket av snekker Kasavi. Kasavi har også tilvirket plassbygget gardinstang, og det er hengt opp nye gardiner av Anniina Turunen i biblioteket.

Gelender på veranda er bearbeidet med en profil for å tilpasse uttrykket til boligens estetikk. Saccosekker fra Katarina Spik Skuum er levert og tatt i bruk i hjerterommet.

Musikksamlingen kuratert av Katri Somby er også på plass i boligen.

Løsning for seng til biblioteket ble satt på vent, men er i 2024 konkludert til å bli plassbygget som en vegghengt seng som foldes ut ved bruk. Denne designes av Nango og Talleraas selv i tett dialog med Kasavi som bygger av naturmaterialer og standardmaterial.

Arbeidet med riktige valg og installasjon av stereoanlegg og LP-spiller pågår, og design av skrivebord/ bord pågår også. Prosessen rundt bord har tatt mer tid enn tenkt på grunn av samme punkt som over, samt litt uklarheter i dialogen med duojar tidligere i prosjektet. Bordet leveres i april i 2025 og er i skrivende stund i siste fase av finpuss hos duojar i Kiruna.

Oppgradert stereo har enda ikke kommet på plass, men dialogen går med Lydprodksjon AS i Tromsø, som har befart boligen for å sikre at videre bruk av de integrerte høyttalerne i boligen skal fungere med ny løsning og at alle funksjoner i anlegget får et brukervennlig system.

I 2024 er taket tekket, og en utstikkende bjelke er byttet ut da det ble avdekket råte med arbeidet. Bjelken ble kappet og skjøtet, den har en dekor-funksjon og dette er ikke synlig da skjøt er under taktekke.

Fase 3 er omsøkt og finansiert med støtte fra Kulturrådets arenaordning, Samfunnsløftets arenaordning og ekstrabevilling fra Sametinget. Denne vil innebære bygging av uthus / Aiti på oversiden av boligen – for lagring av ved, søppeldunker, snøskuffer og annet materiell. Byggesøknad er sendt til kommunen og arbeidsperioder lagt inn i bokalenderen for 2025. I tillegg skal dusjrom i kjøkken rives og oppgradert kjøkken monteres, og vanntilførsel til boligen skal frostsikres ved å oppgradere koblingskum i fjæra mellom huset og kommunal tomt, ev bytte ut rør til frostsikrede rør dersom det viser seg at dette ikke er på plass.

Finansieringen fra Samfunnsløftet gjelder også deler av fase 2 og utbetaler etterskuddsvis for prosjektet.

5.3.2 Kunstkartlegging

I forbindelse med Valkeapää-utstillinga ved Henie Onstad kunstsenter i 2020 blei det gjort ei kartlegging av Valkeapääs verker. Verkene er fotografert av profesjonelle fotografer, og det er registrere informasjon om teknikk, mål, produksjonsår, historikk, eierskap og tilstand.

Prosjektet ble videreført til fase 2, og til sammen 45 verker ble registrert i 2022. 33 av verkene er publisert på DigitaltMuseum, nå totalt 183 verk.

I 2023 var det kun administrativt arbeid rundt neste fase av kunstkartleggingen, hvor fotograf Susanne Hætta starter med siste del av prosjektet, Kunstkartlegging 3.

Kunstkartlegging 3 fikk tildelt 80.000,- av Kulturdirektoratet i 2023 for å dokumentere de siste verkene, som var planlagt gjennomført i 2024. I 2024 fikk vi tilgang til filene fra Siida museum. De skal publiseres på digitalt museum når vi får testet ut om de er gode nok.

Vi har fått gjort avtale om fotografering i uke 10 i 2025 for fotografering av verk i Karesuando, som vil avslutte Susanne Hætta sitt oppdrag.

5.3.3 Lydarkiv

Det har ikke vært gjennomført noen aktiviteter eller oppgradering av lydarkivet i 2024.

Som en del av det overlatte innboet i Lásságámmi er det en rekke lagringsenheter for lyd. Av disse er om lag 150 særskilt interessante. Dette er blant annet field recordings, altså opptak Valkeapää har gjort i naturen, for bruk i egne musikkproduksjoner, råmateriale og skisser, konsertopptak og andre opptak med delvis ukjent opphav. Stiftelsen har satt i gang en

kartlegging av dette arbeidet for å dokumentere og sikre hans samling, og gjennom dette arbeidet få mer kunnskap om hans kunstneriske virke, metode, hva han lot seg inspirere av og hvordan han utviklet seg som kunstner. Det er inngått samarbeid med Nasjonalbiblioteket om selve digitaliseringsjobben, og det ble i 2022 publisert 18 field recordings. Nå gjenstår det å innhente kildeinformasjon og katalogisere i Primus, samt tilgjengeliggjøre det som er egnet for DigitaltMuseum.

5.3.4 Fotosamling

Det har ikke vært gjennomført noen aktiviteter eller oppgradering av fotosamlingen i 2024.

Fotosamlinga befinner seg i et brannsikkert arkiv hos Storfjord kommune. Samlinga kan deles inn i to kategorier med ulik status:

Dias og negativer

Samtlige av stiftelsens dias og negativer er digitalisert, til sammen 16.572 objekter. 14.240 av disse er katalogisert i Primus (11.544 i 2020), og per i dag er 5.348 av disse tilgjengeliggjort for publikum på DigitaltMuseum (3.884 i 2019). Stiftelsen har i løpet av året vært i kontakt med en rekke kilder for å identifisere samlinga (personer, kontekst, dato o.l.).

Papirfoto

Samlingen inneholder 457 papirfotografier. Disse er identifisert, men ikke digitalisert eller katalogisert i Primus. Følgelig er de heller ikke publisert på Digitalt Museum.

Det er et generelt prinsipp at ingen bilder fra f.eks. reiser publiseres før man har sikker informasjon om hvilken forbindelse det er, tidsrom, hvem som er avbildet o.l. Det må også gjøres vurderinger av forholdet til personopplysningsloven underveis. Dette er et svært kapasitetskrevenende arbeid

5.3.5 Gjenstander

Samlinga inneholder 2.776 gjenstander som er registrert og fotografert. Samtlige er katalogisert i museumsdatabasen Primus. 716 av gjenstandene er publisert i DigitaltMuseum.

5.3.6 Avtale med Nord-Troms Museum om lagring i klimaregulert magasin

Stiftelsen måtte i 2023 redusere antall hyllemeter i klimaregulert magasin hos Nord-Troms Museum. Dette gjøres ved at stiftelsen tar ut de eskene som ikke må stå i klimaregulert arkiv, men etterlater de som har særskilt behov for slik lagring. Lena Aarekol og Solveig Braastad møttes i Burfjord 23.11.2023 for å gå gjennom Lassagammi sitt gjenstandsmateriale som er oppbevart i NTRMs klimaregulerte gjenstandsmagasin.

Hele samlingen ble gjennomgått for å sortere ut de eskene som ikke må stå i klimaregulert arkiv, men kan plasseres på et sikkert og tørt lager. Esker med innhold som er identifisert til å kunne plasseres på lager utgjør 41 esker.

Solveig Braastad vurderer antallet vil utgjøre et tilstrekkelig volum for å frigjøre nødvendig plass i klimaregulert arkiv i Burfjord, og innebærer at de resterende 53 eskene fortsatt kan oppbevares i klimaregulert arkiv i Burfjord.

Nord-Troms Museum kan organisere transport av eskene som skal lagres andre steder på oppdrag fra stiftelsen i 2024 til Senter for Nordlige folk, hvor det inngås leieavtale for 41 esker som ikke har behov for klimaregulert lagringsplass.

Videre vil det være behov for:

- Sortere innholdet i eskene som blir plassert på lager og bestemme hva som skal gjøres videre med gjenstandene, og vurdere om det bør pakkes om og plasseres på en mer skånsom måte.
- Sortere det gjenværende materialet i klimaregulert magasin og vurdere om det bør pakkes om og plasseres på en mer skånsom måte

Stiftelsen har på bakgrunn av dette i styrevedtak bestemt:

1. Det skal inngås en ny avtale med Nord-Troms Museum om lagring på klimaregulert magasin for de 53 gjenstående eskene.
2. Stiftelsen leier inn kompetanse til å vurdere innhold i magasinet i forhold til kulturhistorisk verdi, som også foreslår løsning angående hva vi skal bevare og ikke bevare.
3. Det som gjenstår, skal tilbys arvingene mulighet å gå gjennom.

Det skrives ny leieavtale med Nord-Troms Museum for de gjenværende eskene i klimaregulert arkiv (53), og en leieavtale med Senter for Nordlige folk i Manndalen for eskene (42) som ikke behøver klimaregulering.

5.4 Handlingsrom

5.4.1 Administrativ kapasitet

Stiftelsen har siden etableringa kjøpt 20 % sekretærtjeneste fra Storfjord kommune, som tar seg av all saksbehandling og daglig drift av stiftelsen. Arenautviklingstilskudd fra Kulturrådet for 2021 har de seneste årene gjort det mulig å utvide kjøp av sekretariatstjenester til 40 % gjennom en midlertidig avtale med Storfjord kommune. Erfaringene viser at ved gjennomføring av aktiviteter ut over grunnleggende drift er det behov for større ressurser.

I starten av 2023 gikk stiftelsens faste administrative ressurs over i en ny stilling i Storfjord kommune, noe som førte til at stiftelsen sto uten administrative ressurser. Selve driften av stiftelsen har derfor blitt løst av styreleder, samt midlertidig innleide administrative ressurser. Stiftelsen hadde i løpet av 2023 hele tre midlertidige administrative ressurser innleid, noe som har medført medgått tid til opplæring og tett oppfølging av nye vikarer. Styret har vektlagt kvalitet i utførelse av prosjekt, fremfor å ha den opprinnelig tenkte fremdriften. Grunnet bemanningssituasjonen måtte flere av de pågående prosjektene som skulle gjennomføres i 2023 bli utsatt til 2024 og 2025.

I 2023 ble det bestemt at stiftelsens faste administrative ressurs økes til 50 %, med mål om å jobbe mer med utvikling. Høsten 2023 ble det i samarbeid med Storfjord kommune utlyst 100 % stilling som kulturkonsulent, hvor 50 % av stillingen kjøpes av Stiftelsen. 25. april 2024 startet ny person i stillinga som 50 % kulturkonsulent i Storfjord kommune og 50 % sekretariatsleder for Stiftelsen Lásságámmi.

5.4.2 Utviklingsprosjekter

Stiftelsen legger ned et betydelig arbeid i å søke og prosjektmidler for å kunne drive med utvikling. En stor del av stiftelsens virksomhet i 2024 har vært prosjektfinansiert. Prosjektene er nevnt i de foregående kapitlene, men oppsummeres her:

Prosjekt	Periode	Tilskudd	Tilskuddsyter
Boligprosjekt fase 1	2022/24	600.000,-	Kulturrådet, Sametinget
Boligprosjekt fase 2	2023/24	450.000,-	Kulturrådet, Troms fylkeskommune
Boligprosjekt fase 3	2024/25	400.000,-	Kulturrådet
Boligprosjekt fase 2 og 3	2024/ 25	650.000,-	Samfunnsloftet
The Elders	2023/24/25	203.000,-	Kulturrådet
Gjesteprodusent Eirin Hammari	2023/25	500.000,-	Kulturrådet
Kunstkartlegging del 3	2023/24	80.000,-	Kulturrådet

5.4.3 Samarbeid med andre institusjoner i regionen

- Riddu Riddu-festivalen (RR)**
Stiftelsen Lásságámmi og RR inngikk en samarbeidsavtale i 2008, der et faglig seminar eller workshop i forbindelse med festivalen og mulighet for utvidelse innenfor aktuelle områder inngår. Fra 2015 inngår også et opphold i Lásságámmi til Årets Unge Kunstner, som i 2024 var Mihkkal Hætta.
- Senter for nordlige folk (SNF)**
Stiftelsen Lásságámmi og SNF signerte en samarbeidsavtale i 2016, der et forprosjekt for å utrede muligheten for fast utstilling og magasin for Stiftelsen Lásságámmi i senteret er et sentralt punkt. Avtalen åpner også for samarbeid i andre forbindelser der det er naturlig, og som vil bidra til å styrke hverandre gjensidig.
- Stiftelsen Samisk Musikkfestival i Kautokeino (Påskefestivalen)**
Stiftelsen Lásságámmi og Stiftelsen Samisk Musikkfestival signerte 4. mars 2019 en treårig samarbeidsavtale, der et opphold i Lásságámmi på 14 dager inngår som en del av Áillohaš musikkpris. For 2024 var dette Maj Lis Skaltje. Avtalen åpner også for samarbeid i andre forbindelser der det er naturlig, og som vil bidra til å styrke hverandre gjensidig.
- DAT o.s.**
Stiftelsen har en ikke-formalisert, men jevnlig dialog med forlaget DAT o.s. både i saker som omhandler rettigheter til bruk av verker, og i forbindelse med andre spørsmål knyttet til utgivelser.

5.5 Økonomi

5.1.1 Faste driftstilskudd

Stiftelsen har i 2024 mottatt driftstilskudd fra Sametinget (kr 378.000,-), Troms og Finnmark fylkeskommune (kr 380.000,-) og Storfjord kommune (kr 64.000,-).

5.5.2 Rettighetsinntekter

Regnskapet for 2024 viser at inntektene fra forvaltning av rettigheter er på kr 54.027, -. Av dette skal 65 % fordeles på arvingene, med unntak av andelen allerede fordelte inntekter fra TEOSTO (kr 31.349, -).

5.5.3 Egeninntekter

Stiftelsens egeninntekter kommer fra leieinntekter på kr 36.846, -

5.5.4 Prosjekttilskudd

Stiftelsen har i løpet av 2024 fått kr 910.000, - i netto prosjekttilskudd til ulike prosjekter (se punkt 5.4.2).

5.5.5 Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld utgjør kr 1.420.599, -.

5.5.6 Andre forhold

I tråd med vedtatte økonomirutiner er det lagt opp til at 5 % av driftsbudsjettet avsettes til et disposisjonsfond årlig. Derfor var det satt opp et budsjett med kr. 42.000, - i overskudd. Regnskapet viser et overskudd på kr 229.359, -.

Det vises for øvrig til punkt 6.

6. ÅRSRESULTAT OG DISPONERING

Regnskapet for 2024 viser et overskudd på kr 229.359, -. Styret foreslår at overskuddet tilføres disposisjonsfondet.

7. OPPGAVER OG PLANER FREMOVER

Stiftelsen Lásságámmi har satt opp følgende hovedmål i sin strategi for perioden 2023-2025:

- Lásságámmi skal være den fremste kunstner- og forskerboligen i Sápmi, og en aktiv kultur- og formidlingsarena.
- Stiftelsen skal videreutvikle sin rolle som formidler av både Áillohaš' kunst og som tilrettelegger for nye unge kunstnere.
- De materielle og immaterielle verdiene i arven etter Áillohaš skal forvaltes i tråd med sin status som samisk kulturhistorie.
- Stiftelsen skal ha en stab med utviklingsfokus og -kapasitet, og en bærekraftig og forutsigbar økonomi.

Målene er fulgt opp med delmål for hvert enkelt område, og en handlingsplan som rulleres årlig.

Tromsø, 24. april 2025

Styreleder Lena Aarekol

Nestleder Anja Salo

Medlem Joar Nango

Medlem Niko Valkeapää

Medlem Piia Juuso

Medlem Inger Heiskel